

REKEFJORD STONE AS
Rekefjord
4380 HAUGE I DALANE

Kontakt saksbehandler
Audun Undheim, 51 56 87 15

Vedtak om endring av tillatelse - Industri - Rekefjord Stone AS Sokndal - tillatelse etter forurensningsloven

Statsforvalteren viser til søknad datert 3. mars 2025. Søknaden gjelder både en endring av utslippsgrense for suspendert stoff, og et nytt utslippspunkt til sjø ved utsiden av Lille Presteskjær fyr i vannforekomsten *Dyngjadypet-Sirevåg*.

1 Vedtak

Statsforvalteren endrer Rekefjord Stones tillatelse til forurensende virksomhet. Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Endringene i tillatelsen gjelder fra 14. april 2026.

Tillatelsen er oppdatert i tråd med gjeldende mal. Det er fastsatt nye grenseverdier for punktutslipp til vann. Utslippspunktet på vestsiden er flyttet til ny lokasjon. Videre er det stilt utvidede krav til overvåking for utslipp til vann.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Rekefjord Stone AS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til **141 900** kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

1.1 Frister

Innen **1. oktober 2026** skal Rekefjord Stone AS

- oversende oppdatert overvåkingsprogram (jf. punkt 11 og 15.1 i tillatelsen)

Se også den oppdaterte tillatelsen.

2 Kort om bakgrunnen for saken

Rekefjord Stone AS har søkt om endring av eksisterende utslippstillatelse etter forurensningsloven for pukkverket i Sokndal kommune. Søknaden gjelder både en endring av utslippsgrense for suspendert stoff og etablering av et nytt utslippspunkt til sjø ved utsiden av Lille Presteskjær fyr, i vannforekomsten *Dyngjadypet-Sirevåg*.

Bakgrunnen for søknaden er at virksomheten planlegger å erstatte dagens sedimentasjonsbasseng med et nytt system for oppsamling, fordrøyning og rensing av overvann fra vestbruddet. Løsningen skal etter virksomhetens beskrivelse redusere diffuse utslipp og gi mulighet for gjenbruk av overvann til interne prosesser. Utslipp til sjø vil fortsatt forekomme ved større nedbørshendelser eller når tilført vannmengde overstiger virksomhetens interne vanningsbehov.

3 Bedriften søker om følgende endringer:

- Ny utslippsgrense for maksimalkonsentrasjon på 400 mg/l suspendert stoff ved punktutslipp etter rensing.
- Nytt utslippspunkt på 50 meters dyp utenfor terskelen til *Rekefjord*, i vannforekomsten *Dyngjadypet-Sirevåg*.

Virksomheten har utarbeidet en spredningsmodell og resipientvurdering som viser god fortykning og begrenset sedimentering i resipienten ved det omsøkte utslippspunktet. Modelleringen omfatter imidlertid kun punktutslippet fra renseanlegget og inkluderer ikke øvrige kilder til partikkeltilførsel, som diffuse utslipp og avrenning ved store nedbørshendelser. Området utenfor terskelen er samtidig dokumentert å ha naturtyper som tareskog og skjellsand, og ligger i en åpen og eksponert kystresipient der tilgjengelig resipientkunnskap, sedimentundersøkelser og spredningsmodellering tilsier generelt lave partikkelnivåer i vannmassene. Disse forholdene inngår i vurderingen av samlet belastning etter naturmangfoldloven § 10 og vannforskriften, og danner en viktig del av grunnlaget for vurderingene i kapittel 4.

3.1 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Forurensningsforskriften kapittel 30

Forurensningsforskriften kapittel 30 fastsetter standardiserte utslippskrav for pukkverk uten individuell tillatelse. Kravene gjelder derfor ikke direkte for Rekefjord Stone AS, som er regulert gjennom tillatelse etter forurensningsloven § 11. Forskriften er likevel relevant som sammenligningsgrunnlag og illustrerer nivåer som normalt anses miljømessig forsvarlige for utslipp fra pukkverk.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalteren myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-

var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand, med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer, se prioritetslista¹.

4 Statsforvalterens vurdering

4.1 Begrunnelse for vedtaket

Statsforvalteren har vurdert søknaden på grunnlag av spredningsmodelleringen, hydrologiske beregninger, resipientundersøkelser og dokumentasjon av partikkelinnhold og sedimentforhold i Rekefjorden. Vurderingen omfatter også registrerte naturverdier i influensområdet og gjeldende miljømål etter vannforskriften.

Spredningsmodellen gir et nyttig bilde av innblanding av et rensert punktutslipp under stabile driftsforhold, men den omfatter ikke situasjoner med overløp, store nedbørsmengder eller diffuse utslipp fra bruddområdene. Det foreligger dermed usikkerhet om den samlede belastningen i perioder der partikkeltilførselen kan være høyere enn det modellen legger til grunn.

Resipientundersøkelser og partikkelmålinger i *Rekefjord* viser lave til moderate bakgrunnsnivåer av suspendert stoff, med dokumenterte konsentrasjoner under 3 mg/l, men også at utslippene kan gi lokal påvirkning i form av økt turbiditet og innslag av mineralske partikler i bunnsedimentene. NIVA har vist at partikkelfraksjonen i hovedsak består av små, avlange mineralpartikler som kan holde seg lenge i vannmassene før de gradvis avsettes.

Dyngjadypet-Sirevåg, hvor nytt utslippspunkt er planlagt etablert, skiller seg fra *Rekefjord* ved å være en åpen og mer eksponert kystresipient med større vannutskiftning. I dette området er det dokumentert forekomst av naturtyper som tareskog og skjellsand, som kan være sårbare for økt turbiditet og sedimentering. Samtidig tilsier tilgjengelig resipientkunnskap, sedimentundersøkelser og spredningsmodellering at partikkelbelastningen i vannmassene utenfor terskelen normalt er lav og at risikoen for varig akkumulering av finstoff er begrenset.

Det nye anlegget vil gi bedre kontroll med utslippet enn dagens løsning ved at overvannet samles og behandles i et stort fordrøynings- og sedimentasjonsbasseng, hvor rensingen i hovedsak skjer ved mekanisk rensing og sedimentering før utslipp. Renseeffekten vil likevel være følsom for både partikkelstørrelse og tilførte vannmengder. Ved store nedbørsmengder kan tilførselen overstige anleggets dimensjonerende kapasitet, noe som reduserer oppholdstiden og kan gi perioder med lavere renseseffekt enn det som ligger til grunn i modelleringen.

Etter naturmangfoldloven skal føre-var-prinsippet og samlet belastning legges til grunn når det foreligger usikkerhet om miljøvirkninger. Etter vannforskriften skal vannforekomsten beskyttes mot

¹ [Liste over prioriterte miljøgifter \(prioritetslista\) - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no/tema/forvaltningsoppgaver/prioriterte-stoffer/prioritetslista)

forringelse, og utslippet må vurderes opp mot resipientens evne til å opprettholde god økologisk tilstand.

Etter en helhetsvurdering vurderer Statsforvalteren at omsøkt grense på 400 mg/l ikke er miljømessig forsvarlig. For å redusere risikoen for økt samlet belastning og samtidig ta høyde for variasjon i drift, fastsettes utslippsgrensene til 300 mg/l som maksimalkonsentrasjon og 200 mg/l som månedsmiddelverdi. Dette anses nødvendig og forholdsmessig for å sikre at vannforekomstens miljømål ikke forringes.

4.1.1 Spredningsmodellens begrensninger

Spredningsmodellen beskriver hvordan et punktutslipp på 400 mg/l fordeler seg i resipienten ved et dykket utslippspunkt på 50 meters dyp. Beregningene viser god fortykning og begrenset sedimentering under de forutsetningene modellen bygger på. Forutsetningene omfatter imidlertid jevn utslippskonsentrasjon, kontinuerlig drift og normal hydraulisk belastning. Modellen inkluderer ikke forhold som overløp, driftsavvik, økt avrenning ved kraftig nedbør eller diffuse utslipp fra bruddområdene. Den vurderer heller ikke samlet belastning fra eksisterende partikkeltilførsel i fjorden. Dette innebærer at modellen beskriver et kontrollert idealtilfelle, men ikke nødvendigvis alle situasjonene som i praksis bidrar til partikkelbelastning og risiko for miljøpåvirkning i resipienten. Disse begrensningene må derfor legges til grunn når utslippsgrensene fastsettes.

4.1.2 Renseeffekt og tekniske begrensninger

Tidligere undersøkelser viser at sedimentene i *Rekefjord* inneholder en stor andel svært fine, avlange mineralpartikler med lav synkehastighet. Det er derfor sannsynlig at vannet som tilføres anlegget i mange tilfeller vil ha en partikkelsammensetning som er krevende å fjerne gjennom sedimentering og mekanisk rensing alene. Erfaringer fra dagens sedimentasjonsbasseng viser også betydelige variasjoner i konsentrasjonen av suspendert stoff, noe som indikerer at renseeffekten er følsom både for partikkelsammensetning og tilførte vannmengder.

Norconsult beskriver historiske utslippskonsentrasjoner fra dagens sedimentasjonsbasseng i området 450–1600 mg/l. På bakgrunn av dette, og siden det nye anlegget skal håndtere overvann fra de samme avrenningsområdene, legges det til grunn at vannet som ledes til det nye renseanlegget ofte vil ligge innenfor samme nivå. Asplan Viak viser at tilførselen i perioder kan overstige kapasiteten i det planlagte systemet for oppsamling og videreføring av overvann. Når tilførte vannmengder blir så høye, vil oppholdstiden i anlegget reduseres, og rensingen i større grad styres av hydrauliske forhold enn av sedimenteringsprosesser. Under slike forhold kan renseeffekten variere betydelig, noe som gjør det lite sannsynlig at anlegget vil kunne levere svært lave konsentrasjoner i alle nedbørsituasjoner.

Samtidig legger Statsforvalteren til grunn at et tilstrekkelig dimensjonert renseanlegg i kombinasjon med siltgardin og slampumper vil kunne håndtere de finpartikulære fraksjonene som dominerer avrenningen, og kan gi mulighet for å oppnå utslippskonsentrasjoner omkring 200 mg/l ved normal drift. Under mer krevende værforhold, vurderes det som teknisk realistisk at konsentrasjonene likevel vil kunne holdes under 300 mg/l.

4.1.3 Resipientforhold og sårbarhet

Flytting av utslippspunktet til utenfor terskelen til *Rekefjord*, i vannforekomsten *Dyngjadypet-Sirevåg*, vurderes å gi en mer robust og driftssikker løsning enn dagens utslippsløsning inne i fjorden. Den

ytre resipienten er en åpen og mer eksponert vannforekomst med større vannutskiftning, som gir bedre forutsetninger for fortykning og spredning av suspendert stoff. Dette reduserer risikoen for lokal akkumulering av finstoff og gir større fleksibilitet ved perioder med økt avrenning, for eksempel ved høy vannføring eller driftsmessige utfordringer. Flyttingen anses derfor som et hensiktsmessig forbedringstiltak sammenlignet med dagens løsning.

Statsforvalteren legger samtidig til grunn at kombinasjonen av nytt renseanlegg og dykket utslippspunkt vil gi bedre innblanding i vannmassene og redusert risiko for lokal påvirkning. Samtidig innebærer fastsettelse av en øvre grense på 300 mg/l et vesentlig høyere nivå enn det som følger av tidligere tillatelser og forurensningsforskriftens kapittel 30, som benyttes som referanse for hva som normalt anses miljømessig forsvarlig for pukkverksdrift. Dette tilsier at flyttingen av utslippspunktet må ses i sammenheng med skjerpede krav til utslippskontroll og oppfølging.

Resipientundersøkelsen gjennomført i 2024 viser at stasjonen nær terskelen (Rek4) har god økologisk tilstand, og *Dyngjadypet-Sirevåg* er i Vann-Nett klassifisert med god økologisk tilstand. Sedimentundersøkelser og spredningsmodellering indikerer samtidig at risikoen for varig akkumulering av finstoff i området er begrenset. Det er imidlertid registrert sårbare naturtyper som tareskog og skjellsand i influensområdet, som kan påvirkes av økt turbiditet og finpartikkeltilførsel. I Rekefjord er det tidligere påvist episoder med økt turbiditet ved nedbør, og NIVA har dokumentert lokal avsetning av mineralske partikler nær dagens utslippspunkt. På denne bakgrunn, og sett i lys av usikkerhet knyttet til utslippsvariasjoner og samlet belastning, vurderer Statsforvalteren at utslippet må holdes innenfor rammer som ikke overskrider resipientens tåleevne.

4.1.4 Forurensningsmessige ulemper og negative miljøkonsekvenser

Utslipp av suspendert stoff kan påvirke både vannmassene og bunnmiljøet i resipienten. NIVA (2022) har dokumentert at bakgrunnsnivåene av partikler i *Rekefjord* er svært lave, med målte konsentrasjoner under 3 mg/l, og at partikkelfraksjonen i stor grad består av små, avlange mineralpartikler som holder seg lenge i vannmassene før de gradvis avsettes. Slike partikler kan transporteres med strøm og bølger, og kan bidra til økt turbiditet ved økt tilførsel.

Selv om virksamheten viser til at tidligere utslipp med høye konsentrasjoner ikke har gitt tydelige økologiske effekter, dokumenterer både NIVA (2022) og Norconsult (2024) målbare innslag av mineralske partikler og økt turbiditet i fjorden ved nedbør. Historiske utslipp kan derfor ikke legges til grunn som dokumentasjon for resipientens tåleevne.

Undersøkelser av bunnsedimentene viser at det forekommer mineralsk finstoff nær dagens utslippsområde, og at det enkelte steder er registrert avsetning av materiale som stammer fra virksomheten. Selv om det ikke er observert et sammenhengende nedslammingslag, indikerer funnene at utslippene kan gi lokal sedimentpåvirkning. I influensområdet utenfor terskelen er det registrert både tareskog og skjellsand. Tareskog er avhengig av tilstrekkelig lysinnstråling, og økt turbiditet kan redusere lysmengden i vannsøylen. Dette kan påvirke fotosyntese og plantevekst. I tillegg kan sedimentering på blader og stengler hindre tilvekst og rekruttering. Skjellsandområder er også registrert i utslippsområdet. Disse er stabile, grovkornede sedimenter som lett kan påvirkes av finstofftilførsel. Nedslamming i slike områder kan redusere oksygentilgang og påvirke leveforhold for bunnlevende organismer.

Det er også registrert episoder med forhøyet turbiditet ved kraftig nedbør, noe som viser at diffuse utslipp og avrenning kan gi betydelig partikkeltilførsel til fjorden. I slike perioder vil utslippet fra renseanlegget inngå i en større samlet belastning enn under normal drift. Den samlede tilførselen

må derfor vurderes over tid, og ikke kun basert på en isolert modellering av punktutslippet. Når vannmengdene blir høye eller det oppstår overløp, kan konsentrasjonen av suspendert stoff i vannet som slippes ut være høyere enn de nivåene som ligger til grunn i spredningsmodellen, noe som øker risikoen for både turbiditet og sedimentpåvirkning i influensområdet.

Samlet sett vurderer Statsforvalteren at utslippet kan medføre uønskede miljøeffekter dersom konsentrasjonene blir for høye eller dersom utslipp skjer hyppigere enn forutsatt. Dette gjelder særlig risiko for episodisk økt turbiditet, avsetning av finstoff i områder med sårbare naturtyper og økt transport av partikler ut av *Rekefjord*. Utslippsgrensene må derfor settes med en sikkerhetsmargin som tar høyde for variasjoner i drift og for den samlede partikkeltilførselen til resipienten.

4.1.5 Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven

Statsforvalteren legger naturmangfoldloven §§ 8–12 til grunn for vurderingen. Kunnskapsgrunnlaget består av spredningsmodellering, resipientundersøkelser og informasjon om naturtyper i området. Selv om kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig til å treffe vedtak, knytter det seg usikkerhet til driftsvariasjoner, avrenning ved store nedbørshendelser, konsekvenser for det marine biologiske mangfoldet og marine ressursområder, samt den samlede belastningen fra øvrige kilder.

Etter naturmangfoldloven § 9 skal føre-var-prinsippet legges til grunn ved slik usikkerhet. Dette tilsier at utslippsgrensene må utformes med en sikkerhetsmargin for å hindre risiko for skade på økologiske funksjoner. En øvre grense på 400 mg/l vurderes å ligge for høyt i lys av resipientens sårbarhet og usikkerheten rundt samlet belastning.

Ved vurderingen etter naturmangfoldloven § 10 er det lagt vekt på at *Dyngjadypet–Sirevåg* i perioder mottar suspendert stoff fra avrenninger og overløp ved kraftig nedbør via *Rekefjord*, noe som tidligere har ført til blakking i deler av *Rekefjord* ved bruddområdet. Det er også relevant at spredningsmodellen ikke vurderer samlet belastning, og at Norconsult selv påpeker forhold som kan øke partikkeltilførselen i regionen, slik som økende nedbørintensitet, utslipp fra *Jøssingfjorden*, planlagt mineralutvinning i Eigersund og dokumentert økning i suspendert materiale i kystvann. Disse forholdene innebærer at det omsøkte utslippet må vurderes i lys av den totale belastningen på resipienten. Utslippsvilkårene må derfor ta høyde for samlet belastning og utformes slik at den totale påvirkningen over tid ikke øker.

Prinsippene om miljøforsvarlige teknikker etter § 11 og om at tiltakshaver skal bære kostnadene etter § 12 er ivaretatt gjennom krav om etablering av nytt renseanlegg, som gir bedre kontroll med utslippene og reduserer utslippshyppigheten.

Statsforvalteren vurderer på denne bakgrunn at kravene i naturmangfoldloven er oppfylt.

4.1.6 Vurdering etter vannforskriften

Vannforskriften § 4 fastsetter at vannforekomster skal beskyttes mot forringelse og ha som mål å oppnå minst god økologisk og kjemisk tilstand. For *Dyngjadypet–Sirevåg*, som i dag er klassifisert med god økologisk tilstand, innebærer dette at utslippet ikke kan medføre risiko for forringelse. Vannforekomsten er registrert med dårlig kjemisk tilstand, men ettersom virksomheten kun søker om utslipp av suspendert stoff, forventes ikke utslippene å påvirke kjemisk tilstand.

Selv om tareskog og skjellsand ikke inngår som egne kvalitetselementer i klassifiseringssystemet, er de registrert i influensområdet og inngår i vurderingen av økologiske funksjoner og samlet belastning. Naturtypene kan påvirkes av økt turbiditet eller sedimenttilførsel, og mulige endringer må derfor vurderes opp mot miljømålet.

Spredningsmodellen viser at resipienten kan tåle et utslipp på 400 mg/l under modellens forutsetninger, som omfatter jevn utslippskonsentrasjon og normal hydraulisk belastning. Modellen inkluderer imidlertid ikke situasjoner med overløp, redusert renseeffekt eller store variasjoner i tilført vannmengde, og vurderer heller ikke den samlede partikkelbelastningen på resipienten. Dette betyr at resultatene ikke fullt ut representerer de situasjonene som kan gi størst risiko for forringelse.

4.1.7 Midlertidig anleggsvirksomhet

Virksomheten viser til at utslippsgrenser på 400 mg/l ofte benyttes i midlertidige anleggstillatelser, eksempelvis ved utslipp av tunnelvann. Slike tillatelser gjelder imidlertid klart tidsavgrensede tiltak, med kortvarig eksponering og betydelig lavere samlet tilførsel over tid. Et pukkverk med kontinuerlig drift representerer et helt annet risikobilde.

Selv om utslippet fra renseanlegget vil være intervallbasert, viser spredningsmodellen at det kan forekomme perioder med omfattende og langvarig nedbør som medfører kontinuerlig utslipp over flere uker eller i enkelte tilfeller måneder. Dette innebærer betydelig høyere samlet belastning, og kan ikke likestilles med midlertidige anleggsutslipp.

Statsforvalteren vurderer at utslippsgrenser som brukes i midlertidige anlegg ikke kan legges til grunn for en permanent driftssituasjon. For et pukkverk med kontinuerlig drift må utslippsnivåene fastsettes ut fra den samlede belastningen over tid og resipientens dokumenterte sårbarhet, for å unngå risiko for forringelse av økologisk tilstand. Dette er særlig begrunnet i forekomsten av naturtyper som kan påvirkes av økt turbiditet eller sedimentering, samt usikkerheten knyttet til faktiske utslippsvariasjoner ved store nedbørshendelser.

4.1.8 Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert søknaden med grunnlag i eksisterende resipientkunnskap, og konkludert med at endringen delvis er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulemper ved endringen sammenholdt med fordeler og ulemper endringen for øvrig vil medføre, gir vi delvis tillatelse til endringen på nærmere fastsatte vilkår.

For å sikre at miljømålet kan opprettholdes fastsettes derfor differensierte utslippsgrenser på 300 mg/l (maksimalkonsentrasjon) og 200 mg/l (månedsmiddelverdi). Disse grensene, sammen med kravet om dykket utslippspunkt og utvidet overvåking, vurderes som nødvendige og forholdsmessige tiltak for å redusere risiko for økt sedimentering, turbiditet og negativ påvirkning på sårbare naturtyper. Overvåkingen vil samtidig gi grunnlag for senere justering av vilkårene dersom resipienttilstanden tilsier det.

4.2 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

4.2.1 Generell oppdatering av mal

Tillatelsen er i stor grad oppdatert til gjeldende mal for utslippstillatelser. Endringer innebærer flytting av enkelte punkter, språklige justeringer og strukturtilpasninger.

Oppdateringen følger av Miljødirektoratets standardmal for tillatelser etter forurensningsloven, og medfører ingen nye rettigheter eller plikter for virksomheten. Hensikten er at tillatelsen skal være i tråd med dagens oppbygning, begrepsbruk og struktur for å sikre tydelighet og lik praktisering mellom virksomheter.

4.2.2 Utslipp fra punktkilder (punkt 3.1.1 i tillatelsen)

Endringen fastsetter nye grenseverdier for utslipp av suspendert stoff til vann, jf. punkt 3.1 og tabellene 3-1 og 3-2 i tillatelsen.

Virksomheten har søkt om økning til 400 mg/l ved nytt dykket utslippspunkt. Spredningsmodellering viser at resipienten kan tåle denne konsentrasjonen under modellens forutsetninger, som bygger på jevn drift og stabil utslippskonsentrasjon, men vurderingen omfatter ikke samlet belastning, overløp ved nedbørshendelser eller diffuse utslipp. Faktagrunnlaget viser at utslippsområdet har naturtyper som tareskog og skjellsand, som kan være sårbare for økt turbiditet og finpartikkeltilførsel. Disse forholdene gjør at høyere utslippsgrenser må kombineres med en sikkerhetsmargin.

For å ivareta resipientens tåleevne og sikre samsvar med vannforskriftens krav om å unngå forringelse, fastsettes en maksimalgrense på 300 mg/l som gir virksomheten nødvendig handlingsrom ved kortvarige utslippsperioder. Det fastsettes også en grense for månedsmiddelverdi på 200 mg/l for å begrense samlet tilførsel over tid og redusere risikoen for nedslamming og turbiditet som kan påvirke økologiske funksjoner. Differensieringen gir nødvendig fleksibilitet ved kortvarige utslippsperioder, men begrenser samlet belastning over tid og ivaretar vannforskriftens krav.

4.2.3 Overvåking av resipienter (punkt 11.1 i tillatelsen)

Endringen i punkt 11.1 presiserer at miljøovervåkingen også skal utformes slik at hensynet til fiskeri- og akvakulturinteresser ivaretas. Bakgrunnen for presiseringen er at det foreligger usikkerhet om hvilke konsekvenser det nye utslippet vil ha for det marine biologiske mangfoldet og marine ressurser i influensområdet.

Statsforvalteren vurderer at en tydelig forankring av fiskeri- og akvakulturinteresser i overvåkingskravet er nødvendig for å sikre at eventuell påvirkning av bunnforhold og ressurser som er avhengige av disse, blir fanget opp på et tidlig stadium. Kravet innebærer ikke at det etableres et eget overvåkingsprogram for fiskeri, men at eksisterende overvåking utformes slik at relevante bunnforhold og bruk av området blir hensyntatt ved valg av prøvetakingspunkter, parametere og metoder.

4.2.4 Utarbeidelse av overvåkingsprogram (punkt 15.1 i tillatelsen)

Endringen innebærer at det skal gjennomføres en utvidet resipientovervåking i tre år etter etablering av nytt utslippspunkt.

Bakgrunnen for kravet er at både det nye utslippspunktet og høyere utslippsgrenser enn tidligere gjør det nødvendig å dokumentere faktisk påvirkning i resipienten og følge utviklingen i vannmassene og sedimentene. Utslippsområdet omfatter naturtyper som tareskog og skjellsand, som kan være sårbare for økt turbiditet og sedimentering. Det foreligger samtidig usikkerhet knyttet til samlet belastning og til variasjoner i utslippsmengder ved store nedbørshendelser og overløp.

Formålet med overvåkingen er å verifisere at utslippsgrensene fungerer etter hensikten, avdekke tidlige tegn til påvirkning i vannmasser og sedimenter, og gi grunnlag for revisjon av vilkår dersom overvåkingen viser endringer i resipientens tilstand. Overvåkingen er derfor et nødvendig oppfølgings- og kontrolltiltak for å sikre at utslippet ikke fører til forringelse av økologisk tilstand.

5 Faktagrunnlag

Rekefjord Stone AS driver et pukkverk ved Rekefjord i Sokndal kommune, med kontinuerlig uttak og knusing av stein siden 1963. Produksjonsrammen er inntil 3 millioner tonn per år, og virksomheten har utslipp av støy, støv til luft og suspendert stoff til sjø. Utslipp til vann skjer både som direkte utslipp fra sedimenteringsbassenger og via diffus avrenning ved nedbør, som kan gi synlig blakking i fjorden. Det har tidligere vært gitt en midlertidig utslippsgrense for suspendert stoff på 700 mg/l på vestsiden og 50 mg/l på østsiden, med krav om reduksjon til 50 mg/l fra 2025, som senere ble utsatt i flere omganger til 1. juni 2026.

I forbindelse med søknaden om revidert utslippstillatelse er det gjennomført flere faglige utredninger om utslipp til vann. Nedenfor følger en kort oppsummering av de ulike dokumentene som er lagt til grunn under saksbehandlingen.

5.1 Vurderinger vedrørende utslipp av suspendert stoff

NIVA² utførte i 2022 en kartlegging av partikkelinnhold, vannkvalitet og sedimentforhold i Rekefjorden. Konsentrasjonene av totalt suspendert materiale lå mellom 0,78 og 2,71 mg/l, med høyest verdier i overflatevannet og innerst i fjorden. Over 90 % av partiklene var mindre enn 3–4 µm og hovedsakelig avlange, i samsvar med partikler fra knust stein. Sedimentprøvene viste innslag av slike partikler nær utslippet, men uten dannelsen av et sammenhengende nedslammingslag. Faunaobservasjonene var begrenset og kvalitative, med arter som samsvarte med forventet bunnmiljø og noe forhøyet individtetthet nær utslippet.

Rapporten presiserer flere svakheter i datagrunnlaget, blant annet at målingene representerer to enkeltperioder, at deler av turbiditetsdata manglet, og at fauna ikke ble analysert kvantitativt. Mulige effekter på fisk og skalldyr bygger på litteraturreferanser, ikke på direkte målinger i fjorden. Datagrunnlaget beskrives derfor som et øyeblikksbilde som dokumenterer partikkeltilstand i 2022, men ikke gir grunnlag for å vurdere episodiske eller langvarige effekter

5.2 Resipientundersøkelse for Rekefjord Stone (2024)

Norconsult³ gjennomførte tiltaksrettet overvåking i 2024 med undersøkelser ved tre stasjoner: Rek1 inne i fjorden, Rek4 nær terskelen og Sog1 ved *Sogndalsstrand*. Prøvetakingen omfattet sedimentanalyser og klassifisering av bløtbunn. Rek1 ble klassifisert som moderat tilstand, men uten tegn til utarmet fauna. Rek4 og Sog1 ble klassifisert til god tilstand. Sedimentene viste lavere innhold av organisk materiale ved Rek1 enn lenger inne, men uten at mineralsk materiale dominerte

² NIVA (2022) *Vurderinger vedrørende utslipp av suspendert stoff fra Rekefjord Stone*. ISSN 1894-7948

³ Norconsult (2025) *Resipientundersøkelse for Rekefjord Stone AS, 2024*. Dok.nr: RIM01 Versjon B02

bunnsedimentene. Oksygenforholdene var svært gode på alle stasjoner. Rapporten anbefaler ny overvåking etter at nytt utslippspunkt er etablert, med særlig fokus på Rek1 og Rek4.

5.3 Håndtering av overvann – Rekefjord pukkverk

Asplan Viaks rapport⁴ beskriver de planlagte tiltakene for oppsamling, transport, fordrøyning og rensing av overvann fra vestbruddet. Beregningene bygger på laserscanning, hydrologiske data for nedbør og avrenning, avrenningskoeffisienter, konsentrasjonstid og klimafaktor. Løsningen innebærer et system med grøfter, pumpestasjoner og en felles ledning som transporterer vann til et nytt fordrøyningsbasseng på ca. 15 000 m³ og et renseanlegg med kapasitet på 80 m³/time. Fra fordrøyningsbassenget pumpes overvannet videre til et renseanlegg, som etter rapporten er dimensjonert for en kapasitet på 80 m³/time, tilsvarende 22,2 l/s. Vannet pumpes inn i renseanlegget fra fordrøyningsbassenget før videre håndtering. Overskuddsvann slippes ut etter rensing, mens mesteparten av vannet skal gjenbrukes i produksjonen.

5.4 Tilleggsinformasjon om planlagt vannrenseanlegg

Rekefjord Stone AS har i eget informasjonsnotat⁵ redegjort nærmere for utforming og drift av det planlagte oppsamlingssystemet og renseanlegget for overvann fra pukkverket på vestsiden av fjorden. Overvannet skal samles opp via grøfter og pumpekummer langs kaifronten og ledes til et felles fordrøynings- og sedimenteringsbasseng, som er inndelt i tre kamre ved bruk av siltgardiner. Renseprinsippet er i utgangspunktet mekanisk og baseres på naturlig sedimentering av partikler og tilbakeholdelse av finere materiale i siltgardinene. Oppsamlet slam skal fjernes ved bruk av slampumper, avvannes, og dekanteringsvannet føres tilbake til første kammer i anlegget. Renset overvann skal primært gjenbrukes til vanning i prosessen og av veier, mens overskuddsvann slippes til sjø etter rensing. Anlegget er tilrettelagt for kontinuerlig overvåking med måling av mengde og suspendert stoff på innløp, utløp og overløp, og er konstruert slik at vann med konsentrasjoner over utslippsgrensen automatisk ledes i retur for ny rensing. Det fremgår videre at anlegget kan oppgraderes med kjemisk rensing ved behov, selv om dette ikke er planlagt som hovedløsning, blant annet av hensyn til driftsmessig kompleksitet og varierende vannmengder. Overløp er forutsatt kun å komme til anvendelse ved tekniske feil eller ekstreme nedbørshendelser utover dimensjonerende nivå. Det er samtidig opplyst at endelig driftsinstruks og overvåkingsprogram vil bli utarbeidet og oversendt når revidert utslippstillatelse foreligger.

5.5 Vurdering mht. renseanlegg, utslippspunkt og tålegrense

Norconsults⁶ notat omfatter en trinnvis vurdering av utslippspunkt og tålegrense. Trinn I gir en overordnet analyse basert på eksisterende måledata, som beskriver større fortykning utenfor fjorden enn inne i Rekefjord. Det pekes samtidig på dokumenterte naturverdier i området, særlig tareskog og skjellsand. Trinn II består av modellering av spredning og sedimentering ved et utslipp fra 50 meters dyp i *Dyngjadypet-Sirevåg*. Modellen estimerer middelkonsentrasjoner under 0,05 mg/l i vannmassene og maksimal sedimentering på ca. 0,1 mm etter én måned.

Konklusjonen til Norconsult er at utslipp på 400 mg/l ved 50 meters dyp er akseptabelt, forutsatt oppfølging med overvåking av bløtbunn og turbiditet. Løsningen anses å være i tråd med vannforskriftens krav om god økologisk tilstand. Naturtypene tareskog og skjellsand, som det er størst bekymring til, inngår ikke som egne biologiske kvalitetselement i vannforskriften, selv om

⁴ Asplan Viak (2024) *Håndtering av overvann – Rekefjord pukkverk*. Oppdragsnummer: 644226-01

⁵ Rekefjord Stone AS (2025) *Informasjon om vannrenseanlegg Rekefjord Stone*

⁶ Norconsult (2025) *Vurdering mht. renseanlegg; utslippspunkt og tålegrense*. Dok.nr: RIM01 Versjon B03

skjellsand er en form for bløtbunn. Modelleringen viser at eventuell påvirkning på disse naturtypene forventes å være marginal, og at det ikke er sannsynlig med negative effekter i vannmassene gitt lokalitetens sterke strømforhold og eksponering. Det antas heller ikke å være risiko for nedgradering av økologisk tilstand i vannforekomsten ved den modellerte utslippsløsningen.

Samtidig fremheves det at selv om utslippet fortynnes og spres i svært stor grad i den ytterste resipienten, må utslipp også her begrenses, og samlet påvirkning må vurderes. Notatet viser til både eksisterende og mulige fremtidige kilder til partikkelpåvirkning i regionen:

- utslipp av suspendert stoff fra Jøssingfjorden,
- planlagt mineralutvinning i Egersund,
- økende og mer intens nedbør som følge av klimaendringer,
- mulig økt erosjon og partikkeltransport i vassdrag,
- dokumentert økning i mengden suspendert materiale i kystvann over tid.

Dette fremheves som et generelt grunnlag for å legge inn sikkerhetsmarginer i utslippsgrenser.

5.6 Spredningsmodellering utslipp fra nytt renseanlegg – Rekefjord Stone

Norconsult gjennomførte i 2025 en spredningsmodellering⁷ av partikler fra det planlagte utslippspunktet utenfor terskelen til Rekefjorden i vannforekomsten *Dyngjadypet–Sirevåg*. Modelleringen ble gjennomført ved hjelp av NorFjords og LADiM, og bygger på et utslipp med følgende faste forutsetninger: 400 mg/l, intervallbasert drift, 80 m³/time utslippsvann, og et neddykket utslippspunkt på 50 meters dyp. Resultatene viser at utslippsplumen fortynnes raskt, med beregnede konsentrasjoner under 2 mg/l etter få titalls meter og under 0,05 mg/l etter innlagring i vannsøylen. Beregnet sedimentering var maksimalt 0,1 mm etter én måned med kontinuerlig drift. Rapporten omfatter også vurdering av naturverdier som tareskog og skjellsand, og beskriver at risiko for påvirkning anses som lav gitt lokalitetens sterke strøm- og bølgeeksponering. Sensitivitetsanalysene som ble gjennomført, viser at resultatene var robuste innenfor de parameterne som ble testet.

5.7 Resipientbeskrivelse og miljøtilstand

Hovedresipient for Rekefjord Stone er *Dyngadypet-Sirevåg* (ID 024000030-C). I tillegg er det utslipp til vannforekomsten *Rekefjord* (ID 0240000400-C). Bedriften grenser også mot *Sogndalsstrand* (ID 0240000300-C) og *Nordfjord* (ID 0240000500-C). Beskrivelse i dette kapittelet bygger på [Vann-Nett](#) og faglige undersøkelser som dokumenterer naturforhold, miljøtilstand og relevante sårbarheter.

5.7.1 Tilstand i vannforekomsten

Dyngjadypet–Sirevåg er i Vann-nett klassifisert som vannforekomster av typen åpen eksponert kyst. Vannforekomsten har et areal på ca. 143 km² og dokumenterte naturverdier som tareskog, skjellsand og artsrik bløtbunnsfauna.

Vannmassene preges av sterk vannutskiftning og markerte strømforhold.

Klassifisering i Vann-Nett

- Økologisk tilstand: God
- Kjemisk tilstand: Dårlig (på grunn av overskridelser av prioriterte stoffer, særlig antracen og TBT)

⁷ Norconsult (2025) *Spredningsmodellering utslipp fra nytt renseanlegg*. Dok.nr: RIM01 Versjon D01

- Presisjon: Høy for økologisk, middels for kjemisk
- Miljømål: Forventet å nås i perioden 2022–2027

Truede arter og naturtyper

- Tareskog er registrert i området⁸.
- Skjellsand forekommer i utslippsområdet⁹.
- Hummer forekommer i fjorden¹⁰.
- Kysttorsk forekommer i nærliggende farvann¹¹.

Nordfjord og *Rekefjord* er i Vann-nett klassifisert som vannforekomster av typen beskyttet kyst/fjord. Den økologiske tilstanden for begge vannforekomstene er vurdert som god, basert på analyser av bløtbunnsfauna. Den kjemiske tilstanden er imidlertid ukjent, ettersom det ikke foreligger tilstrekkelige data for en fullstendig vurdering. Registrert påvirkning er i hovedsak knyttet til diffus avrenning fra virksomheten ved Rekefjord Stone. Påvirkningsgraden er klassifisert som liten for *Rekefjord* og middels for *Nordfjord*.

For *Sogndalstranda* er både den økologiske og den kjemiske tilstanden vurdert tilsvarende som for *Nordfjord* og *Rekefjord*. *Sogndalstranda* er karakterisert som moderat eksponert kyst. Det er registrert påvirkning fra utlipp fra kommunalt avløpsrensaneanlegg, vurdert som påvirkning av liten grad.

Ved utløpet av *Sokndalselva* (ID 026-11-R) mot *Sogndalstranda* er det i tillegg registrert en fredningssone¹² for anadrom fisk.

6 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

6.1 Forhåndsvarsel og uttalelser

Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Søknaden har vært på høring til berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår samt berørte naboer. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, samt offentlig kunngjort i Dalane Tidende. Frist for å gi uttalelse var 1. august 2025.

Nedenfor følger en kort oppsummering av uttalelsene og bedriftens kommentarer til disse. Statsforvalteren har vurdert uttalelsene og kommentarene ved behandlingen av søknaden.

6.1.1 Uttalelser og Rekefjord Stone kommentarer

Erling Svensen sin uttalelse av 3. juli 2025

Erling Svensen protesterer mot økning av utslippsgrensen I til 400 mg/l, og mot flytting av utslippspunktet til utsiden av Lille Presteskjær fyr. Han skriver at økningen er uakseptabel, og viser til mulige konsekvenser for kysttorsk, krepsdyr og annet marint liv. Han beskriver området ved

⁸ [Naturbase: Natur og miljø på kart - miljødirektoratet.no](#)

⁹ [Naturbase: Natur og miljø på kart - miljødirektoratet.no](#)

¹⁰ NIVA (2022) *Vurderinger vedrørende utslipp av suspendert stoff fra Rekefjord Stone*. ISSN 1894-7948

¹¹ Norconsult (2025) *Resipientundersøkelse for Rekefjord Stone AS, 2024*. Dok.nr: RIM01 Versjon B02

¹² [Forskrift om fredningssoner og nedsenking av garn i sjø, Rogaland - Lovdata](#)

Presteskjær som «frisk natur» med intakt tareskog, og mener utslippet vil skade urørt natur og øke spredning av forurensning. Han ber om at søknaden avslås.

Naturvernforbundet i Dalane sin uttalelse av 31. juli 2025

Naturvernforbundet går sterkt imot både økning av utslippsgrensen til 400 mg/l og flytting av utslippspunktet. De viser til at økt utslippsgrense strider mot føre-var-prinsippet og naturmangfoldloven §§ 10 og 11, og at økningen vil gi økt nedslamming og skade på sårbare arter. De beskriver området ved Lille Presteskjær fyr som lite påvirket og med høy økologisk verdi, og skriver at flytting av utslippspunktet vil kunne spre forurensning til større områder. Organisasjonen ber om at gjeldende utslippsgrense på 50 mg/l og dagens utslippspunkt opprettholdes.

Fiskeridirektoratet sin uttalelse av 21. juli 2025

Fiskeridirektoratet påpeker at søknaden mangler vurdering av konsekvenser for fiskeriinteresser og biologisk mangfold ved nytt utslippspunkt. Det vises til rekefeltene registrert like utenfor det omsøkte utslippspunktet. Direktoratet ber om at det stilles krav om langvarig overvåking av resipient og bunnforhold dersom tillatelse gis, og opplyser at det omsøkte utslippspunktet ikke vil utgjøre et fysisk hinder for fiske.

Rekefjord Velforening sin uttalelse av 1. august 2025

Rekefjord Velforening ber om at søknaden avslås. De viser til at 400 mg/l avviker mye fra forurensningsforskriften § 30-6, og viser til historikk med manglende overholdelse av utslippskrav, avvik og klager. Velforeningen uttrykker bekymring for skade på villaks i Sokndalselva og for lokale fiskeriinteresser ved Lille Presteskjær fyr. De mener at samlet belastning på havmiljøet ikke er utredet og ber om at drift på vest innstilles til virksomheten kan dokumentere kontroll med utslippene.

Norges Miljøvernforbund sin (NMF) uttalelse av 1. august 2025

NMF stiller seg negativ til søknaden og mener at utslippsgrensen på 50 mg/l skal overholdes. De skriver at søknaden er mangelfull og utilstrekkelig opplyst, blant annet fordi den ikke inneholder opplysninger om planlagt renseanlegg, kjemikaliebruk, måleprogram eller samlet belastning. NMF viser til historiske utslippkonsentrasjoner fra dagens sedimentasjonsbasseng (450–1600 mg/l) og mener at omsøkt grense på 400 mg/l er basert på midlertidige utslipp for anleggsvirksomhet. Forbundet ber om at det vestlige bruddet stenges inntil en fungerende renseløsning foreligger.

Rekefjord Stone sine kommentarer av 15. august 2025

Rekefjord Stone AS opplyser at blakking observert i Løgevik skyldes naturlig humus. De skriver at planlagt renseanlegg vil bestå av utjevnings- og sedimentasjonsbasseng, og at endelig løsning vil avhenge av fastsatt utslippsgrense. Virksomheten peker på at forskriftsgrensen på 50 mg/l ikke er basert på resipientvurdering, og at måleprogram vil utarbeides i tråd med vilkårene i tillatelsen.

6.1.2 Statsforvalterens kommentarer

Statsforvalteren har lagt høringsuttalelsene til grunn som en del av vurderingen av søknaden og de endrede vilkårene i tillatelsen.

Flere høringsinstanser har uttrykt bekymring for økte utslipp av suspendert stoff og risiko for skade på naturverdier i resipienten. Disse innspillene har blitt vektlagt i vurderingen av om den omsøkte grensen på 400 mg/l kan tillates, og i beslutningen om å fastsette strengere vilkår enn omsøkt.

Innspill som har pekt på manglende vurdering av samlet belastning, diffuse utslipp og behov for bedre dokumentasjon av faktisk påvirkning over tid, er fulgt opp gjennom krav om at overvåkingsprogrammet skal utformes slik at det også ivaretar hensynet til fiskeri- og akvakulturinteresser i område, samt utvidet resipientovervåking i en treårsperiode. Kravene skal gi bedre kontroll med den totale partikkeltilførselen til resipienten og bidra som beslutningsgrunnlag for en eventuell senere revisjon av vilkårene.

Flere høringsinstanser tok til orde for å avslå søknaden i sin helhet. Statsforvalteren har etter en samlet vurdering ikke funnet grunnlag for dette, men har skjerpet vilkårene betydelig sammenlignet med omsøkt løsning. Statsforvalteren vurderer samlet sett at høringsinnspillene er ivare tatt gjennom skjerpede og presiserte vilkår som etter vår vurdering gir en bedre balanse mellom resipienthensyn og tekniske forhold ved anlegget.

7 Klagerett

Rekefjord Stone AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Cathrine Stabel Eltervåg (e.f.)
fylkesmiljøvern sjef

Kirsten Redmond Kristiansen
fagleder forurensing

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven - Rekefjord Stone AS

Kopi til:

Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	Hauge I Dalane
REKEFJORD VELFORENING	Rune Lindås c/o Rekefjord velforening Rekefjord 26	4380	HAUGE I DALANE
NORGES MILJØVERNFORBUND	Postboks 593	5806	BERGEN
NATURVERNFORBUNDET I DALANE	c/o Ina Shelby Svinlandsveien 30	4373	EGERSUND
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Erling Svensen			
SØR-ROGALAND FISKARLAG	c/o Tor Bernhard Harestad Bruveien 230	4158	BRU
DIREKTORATET FOR MINERALFORVALTNING MED BERGMESTEREN FOR SVALBARD	Ladebekken 50	7066	TRONDHEIM
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger

NOAH AS

Postboks 317

3081 HOLMESTRAND